

Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmän kokous 2/2020

Aika 16.3.2020 klo 13.00-15.30

Paikka Skype

Läsnä

Anna-Maria Rauhala, Ramboll
Susanna Kankaanpää, Helsingin kaupunki
Marja Vuorinen, Vantaan kaupunki
Sanna Rönkkönen, Espoon kaupunki
Anniina Helminen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Esa Viitamo, Novago
Leena Alihakkola, Posintra
Heikki Aaltonen, Fortum
Rauno Tolonen, Helen
Laura Ikäheimo, Vantaan energia
Juha Viholainen, HSY
Reetta Koskela, HSL
Elina Kuusisto, Uudenmaan ELY-keskus
Arto Kärkkäinen, Uudenmaan ELY-keskus
Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus
Pia Tynys, Uudenmaan liitto
Simo Haanpää, Uudenmaan liitto
Kaarina Rautio, Uudenmaan liitto
Salla Ahonen, Neste Oy

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus ja Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tilannekatsaus Pia Tynys, UML

Kevään työpajat on peruttu koronavirustilanteen vuoksi. Mahdollisesti pidetään myöhemmin, mutta mietitään myös korvaavia prosesseja. Tämä saattaa viivästyttää tiekarttatyötä. [Työpajat järjestettiin toukokuussa 2020 seudullisina Teams-kokouksina.]

LJS-työ lähtenyt käyntiin, konsultti kilpailutettu. Työssä tehdään liikennejärjestelmäsuunnitelma länsi- ja itä-Uudellemaalle ja kytketään nämä MAL-suunnitelmaan.

Keväälle suunniteltu kiertotaloustyöpaja on siirretty.

2. Uudenmaan energianeuvonnan esittely

Anna-Maria Rauhala, Projektipäällikkö, Kestävä kaupunkikehitys
Ramboll Finland Oy

Alueellista energianeuvontaa tehdään Energiaviraston rahoituksella kevästä 2019 kevääseen 2023. Fokus: Energiatehokkuussopimukset, energiakatselmukset, rahoitus; neuvonta ja sparraus. Motiva kansallinen koordinaattori. Neuvojat ovat hyvin heterogeenien joukko; kaupungit, konsultit, alueelliset tahot.

Potentiaalisia kuntia on lähestytty sähköpostitse, painopiste kunnissa, joilla ei ole vielä energiaterhokkuussopimusta. Energiakatselmuksen tärkeydestä on jaettu tietoa. On huomattu että kuntien virkahenkilöillä on halua kokemusten vaihtoon, kanavia ei ole paljoa. Kuntalaisia on kontaktoitu somekanavien ja energiatiltojen kautta. Ara:n energia-avustukset kiinnostavat. Toiminnan muotoa voidaan vaihtaa vähemmän kuntakohtaiseksi, kun kunnat alkavat liittyä sopimukseen. Koronatilanne vaikuttaa kevään tilaisuuksiin.

Päätettiin että Anna-Maria osallistuu jatkossa yhteistyöryhmän kokouksiin, mahdollisesti Motivan edustaja tarvittaessa mukaan.

3. Nesteen vähähiilistrategia

Salla Ahonen, Vice president, Sustainability, Neste Oy

Strategia julkistettiin 12.3.2020. Vuonna 2018 suurin osa Nesteen tuloksesta tulee uusiutuvista, 2019 80%. Nyt laajentumista lentopolttoaineisiin ja polymeereihin. Singaporessa laajennus käynnissä.

Vastuullisuus on toiminnan keskiössä. Oman hiilijalanjäljen vähentäminen EU:n ilmasto- ja energiavoitteiden edellä; nyt kiristyneet tavoitteet. Hiilineutraali kemia 2045. Tavoitteena hiilineutraali tuotanto 2035. Kädenjälki: autetaan asiakkaita vähentämään hiilijalanjälkeä 20 milj. t /v.

Kilpilahden hukkalämpöhanke: feasibility study meneillään, laitteille löydetty paikka. Ylijäämälämmön myynti toteutettaisiin Joint venture-myyntimallilla. Taloudellista kannattavuutta pitäisi tukea, investointitukea tarvitaan. Hanke olisi kaikin puolin mainio.

Vety on nosteessa EU-tasolla. VTT tekee vetyyn liittyvää tutkimusta, yhteistyötä Nesteen kanssa.

Helen: Espoo ja Vantaa voivat halutessaan liittyä mukaan Kilpilahden hukkalämpöprojektiin myöhemmin, nyt ei vielä mukana. Verotuskysymys on kirjattu hallitusohjelmaan. Odotetaan mielenkiinnolla selvityksen tuloksia.

4. Uudenmaan energiayhtiöiden päästökehitys ja hiilineutraaliustavoitteet

Juha Viholainen, HSY ja Simo Haanpää, UML alustavat

Käytiin läpi Uudenmaan kehyskuntien tilanne UML keräämän voimalaitostiedon pohjalta ja PKS energiayhtiöiden yhtiöiden suunnitelmia hiilestä luopumisen ja hiilineutraaliuden osalta.

Uudenmaan kehyskuntien kaukolämpö tuotetaan jo lähes täysin biopolttoaineilla ja hukkalämmöllä ja tämä näkyy usean kunnan kaukolämmön päästökehityksessä. Lämpölaitoskanta rakennettu voittopuolisesti viimeisen 10 vuoden aikana. Pääosin pieniä alle 10 MW laitoksia, mutta myös useampi 50-60 MW laitos. Tulevaisuudessa huomiota kiinnitettävä polttoaineen saatavuuteen ja nivottava tämä hiilinielukykyyn. Suurempi haaste näissä kunnissa näyttää olevan erillislämmityksen muuttamisessa pois öljystä ja muista fossiilisista polttoaineista.

Juha Viholainen on yhdistänyt PKS-yhtiöiden strategioiden askelmerkit kohti hiilineutraaliutta ja huomionut tarkasteluun liittyviä epävarmuuksia. Todetaan että katsaus on linjassa energiayhtiöiden näkemysten kanssa. Osa korvaavista hankkeista on jo toteutuksesta, osasta tehdään investointipäätöksiä lähivuosina.

Jäljelle jäävien päästöjen kompensointi tulee olemaan yksi ratkaisukeino myös energiayhtiöiden hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa. Yleisesti kompensoinnin keinovalikoimaa ja sen huomioimista kaupunkikohtaisten päästöjen tarkastelussa käsitellään kaupunkien ilmastotyössä, mutta toistaiseksi pääpaino on ymmärrettävästi päästöjen vähentämisessä. Myös kompensoinnin toteuttaminen sekä toteutuksen verifiointiin liittyvät kansainväliset käytännöt (kuten vaikutuksen suuruus ja pysyvyys) ovat vasta kehityksessä, joten kompensoinnin rooli täsmentyy vasta myöhemmin tulevaisuudessa.

Keskustelussa todettiin, että pidetään esillä myös muita uusiutuvia, sähköisen tulevaisuuden edistäminen. Myös siirtoverkkokeskustelu on otettava mukaan; tulee vastaan jo datakeskusten osalta (hukkalämpö). Siirtoverkon kustannukset ovat kansallinen kysymys, säteilee sitä kautta Uudellemaallekin.

5. Ilmastotyön kuulumiset

Käytiin läpi osallistujien kuulumisia. Espoossa tehdään ilmastotiekarttaa SECAP-raportoinnin pohjalta. Vantaalla Resurssiviisauden tiekartan ja toimialakohtaisten toimintasuunnitelmien raportointi on työn alla loppukevään. Kuuma-kuntien ilmasto-ohjelma valmistunut ja painossa. Hukkalämpöasia on esillä Posintran työssä. HSY tekee PKS-kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa vuoden 2019 toteutumasta. Hiilinielut ja varastot: pääkaupunkiseudun kaupungit teettävät selvityksen. HSL on aloittanut Logistiikan päästövähennystavoitteet ja -keinot Helsingin seudulla -työn. Käynnissä on myös suuri sähköbussien kilpailutus. YM on rahoittanut Uudenmaan ELY-keskukseen lisäresurssin ilmastovaikutusten arviointiin.

Päätettiin kokous klo 15.33